

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . . 1 kor. 50 Hll.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Bizzunk önmagunk erejében.

Magyarország husz millió lakosa a legteljesebb bizonytalanságban számálgatja a napokat. Nem tudja senki, hogy mi lesz. Csupán egyetlen ember tudja, az is az ország határán és a magyar nemzet eszmevilágán kívül él: az uralkodó. Idegen tanácsadók környezik, a magyar nemzet halálos ellenségei, akik a saját hatalmukért és jólétükért képesek ma is föláldozni a magyar nemzetet.

Mi még remélünk, bizzunk; sajnos, nem önmagunkban. Abban reménykedünk, hogy a 379 esztendő elnyomása után meg fog változni az a hagyományos családi törekvés, amelynek mindig mi voltunk az áldozatai.

Balga reménykedés. A természet rendje a mi kedvünkért nem fog megváltozni. A mérges kigyót meg lehet büvölni, sőt némileg meg is lehet szelidíteni, bár a biztonság okáért ki szokták rángatni a méregfogait is, de arra nem képes a legügyesebb kigyóbüvölő se, hogy galambtermészetet oltson a kigyóba. A természet rendje ellen céltalan a küzdés.

Al-Csokonai versek.

Ez az esztendő a Csokonai esztendője. Száz év múltán feltámadt szelleme egész forradalmat támaszt Magyarországszerte. Övassuk kedves lejtősi verseit, latolgatjuk gondolatait, értekezünk, vitatkozunk róla: miért kellett oly korán és oly szomorun sirba szállania? Eltemetett emlékek ujainak föl neve hallatára, eddig ismeretlen versei, levelei bukkannak napfényre. Minden művelt magyar iparkodik, hogy legalább egy darab követ vigyen ahhoz a temérdek alkotmányhoz, melyet a nemzeti kegyelet dicsőségörzöfől épít nagy fia számára.

Ez ünnepi hangulatot talán nem rontjuk meg, ha vigyázatú szavunkat arra emeljük, hogy Csokonainak még legújabb, leggondosabbnak gondolt kiadásában is fordul elő egy két vers, amelyet nem ő írt. A Toldy Ferencz 1844-iki kiadásában s az ennek nyomán készült Horváth Cyrill-féle két kötetes „Csokonai összes művei“-ben is ott lappang a *Keserü bucsuvétel* és *A változó szerencse* című dal. Mindakettő a hátrahagyott versek közé van csapva, de egyik sem a Csokonaié. Mindjárt meglátjuk miért nem. Az első így hangzik:

A ki a helyi

Magyarország és a Habsburg-család kölcsönös végzete egymásnak, a nélkül, hogy egymásban felösmerték volna a végzetet. Nem változtatott semmit egymás törekvésein az együtt töltött, vagyis inkább elszenvedett 379 esztendő. Magyarország fentartotta függetlenségi törekvéseit, a Habsburg-család pedig következetesen nem értette azt meg és elnyomta.

Most sem érti, ami nem csoda, mert olyan czélok és törekvések irányítják a Habsburgok politikáját, amelyekkel Magyarországot mindig szemben találják, pedig mennyi jót tettek nek velünk! Felszabadítottak a török járom alól és nyugati művelődés részeseivé tettek bennünket — és mi mégis milyen hálátlanok vagyunk, sőt még azt mondjuk: mi alapítottuk meg Habsburg-család jövőjét a Morvamezőn, mi védelmeztük meg tartományaitokat a török uralomtól, a művelődést ti is mástól szereztétek, tehát azt nem nektek köszönhetjük, de négy század óta mi tartunk el benneteket, most pedig már csak mi tartjuk benneteket a lelket.

Ez a meg nem értés kölcsönös,

Keserü bucsuvétel.

Bokros bú hajjai réám tódultanak,
Minden örömtől engem megfosztanak.
Hegyes, mérges nyelvek énreám szólnak;
Ezek főokai bujdosásimnak.

Érzem nyavalyámat, igen busulok,
Sokáig ez helyen nem maradhatok,
Kengyelben a lábom, úgy abrakolok,
Keseredett szívvvel utnak indulok.

A Csokonai verseit ismerőnek mindjárt szemébe ütődik a négyes rim. Az olasz kantátékon csiszolt technikájú, mesteri versöntő Csokonai nem használt ilyen Zrínyi féle rimelhelyezést, sem ilyen szegény rimeket. Aztán a két versszak első-első párosának küönböző szótagszáma is kötséghozza a vers Csokonai voltát. Az utolsó két sor halvány fényt csillant előttünk a vers eredeti forrásához vezető utra. Ez a „kengyelben a lábom stb.“ olyan kurucos. Annyit tudunk, hogy Csokonai a derék, izzólelkű magyar: Palóczy Horváth Ádám példájára népi köteményeket kezdett gyűjteni; koszoruba is kötött magaszaja válaszáként valami háromszázat, de holta után soha nem skadtak rá a költésze-

de a félreértés a Habsburg-család hibája egyedül. Nem okulnak, nem tanulnak. Nem látják, hogy szorul egyre szűkebbre a már csak álmaikban létező világhatalom. De öök nem akarnak fölébredni.

De a magyar már ébren van és ha meglátja, hogy a bécsi Burg kapuján is ugyanaz a felírás, mint a pokolén: *Lasciate ogni speranza, t. i. onnan nincs többé mit remélnie, akkor önmagában fogja keresni és fel is fogja találni az önfentartáshoz szükséges erőt és öntudatot.*

Rostkowitz Arthur.

Politikai hireink.

Budapest, április 18.

Az uralkodó nem jön.

Bécs, április 18. A császár küldöttséget fogadott, mely a május 18-iki bécsi kocsiközörra hívta meg. A király kijelentette, hogy az ünnepre okvetlenül elmegy, e szerint nincsen szándéka május hó első felében sem Budapestre jönni. A magyar válság ráér.

Kossuth Ferencz betegsége.

Kossuth Ferencz állapota még mindig egyforma, úgy hogy orvosa,

tével foglalatoskodók. Palóczy Horváth imádkozta a kurucz költeményeket. Ismeretes mondása: „Egy olyan régi kurucz darabnak, mint *Patyolat a kurucz*, károsabb az örök elveszése, mint a hódoltság táborbul egy hatvan fontos ágyanak.“ Valószínű, hogy az ő kurucz nótákat imádása nem maradt hatástalanul Csokonaira sem. Véletlenül aztán rábökkenem a „Keserü bucsuvétel“ eredeti alakjára, Thaly Kálmánnak 1864-ben megjelent *Vitézi énekek és elegyes dalok* c. gyűjteménye II-ik kötetében. A 88-ik lapon kezdődő, XVII-ik századbelinek vett, „Bokros bú hajjai“-nak czimzett kurucz dal 1. és 3. versszaka kis változással ugyanaz, mint a Csokonainak tulajdonított „Keserü bucsuvétel“. Összevetésül ide iktatom a kurucz-nóta mondott versszakát.

1. Bokros bú hajjai rám tódultanak,
Minden örömtől már megfosztanak;
Hegyes mérges nyelvek én rám szólnak;
Ezek főokai bujdosásomnak.
2. Érzem nyavalyámat, igen busulok,
Sokáig ez helyen nem maradhatok;
Kengyelben a lábom, úgy abrakolok —
Keseredett szívvvel utnak indulok.

ipart óhajtja pártolni! Keresse föl **ELFENBEIN és KLEIN** cipő-üzletét Piac-utca 72. szám alatt, hol saját műhelyükben készített legszebb cipőárukat jutányosabban beszerezheti mint bárhol. Mérték utáni rendelések pontosan eszközöltetnek.

Müller Károly dr. egyetemi tanár-rendeletére a busvételi ünnepek alatt is ágyban marad. A beteg pártelnök hogylétéről naponként sokan tudakozódnak mind a fővárosból, mind pedig a vidékről.

Matlekovics oszikke.

Matlekovics Sándor volt államtitkár a Neu Freie Presse ma reggeli számában felszólítja a külügyminisztert, hogy a magyar válságra való tekintettel diplomáciai úton tegyen lépéseket a külföldi államoknál, hogy egyezzenek bele abba, hogy a most fennálló kereskedelempolitikai viszonyt 1906-ig fenntartsák.

Duzzognak a horvátok.

Zágrából jelentik: Nemcsak az ellenzéken, de a nemzeti párton is nagyon elvannak keseredve a politikusok amiatt, hogy a horvát delegáció egy tagját sem választották be a felirati bizottságba. Azt hiszik, ennek a dolognak még következményei lesznek.

Dr. Mazzura cikkelyt ír a főirati javaslatról, amelyben kifejti, hogy a képviselőház többségének a főirati bizottság megválasztásakor a horvát képviselőket elmellőzni nem szabad, mert ezzel az állami közösség, a melyet az 1868-ik évi XXX. törvényzikk határozottan megállapít, nem tartatnék be és megsértetnék az országgyűlés közössége. Elitéli a magyar hadsereg kitételét, mert ezen Magyarország hadserege és nem Szent István koronája országainak hadserege érthető. A magyar nyelv behozatával nem keletkezik sérelem Horvátországra, mert az a horvát gravamen, hogy a horvát nyelv vezetendő be. Horvátországnak nincs oka a magyar sérelem védelmére, mert nem hivatott magyarosító agitációra. Ezért elitéli néhány radikális horvát lap magatartását, amelyek e kérdésben összeültek. Dicséri, hogy külön horvát képviselőklub alakul, mert a magyar sérelmek nem mindig azonosak a horvátokkal és csak az önálló

klub mutathat mértékadó helyen rá az ilyen tárgyakra.

Pitreich enged.

Ellenőrizhetetlen hírforrás szerint a nagyváradi helyőrséghez Pitreich közös hadügyminisztertől rendelet érkezett. E rendelet azt az utasítást tartalmazza, hogy a helyőrség tisztjei tanuljanak meg magyarul annyira, amennyire ez a szolgálatban az alájuk rendeltékkel és a legénységgel való megértésre szükséges. A rendelet ama figyelmeztetést is tartalmazza, hogy amennyiben a magyar nyelv elsajátítására nem volnának képesek, avagy magyarul nem akarnának megtanulni, az ily tisztekről jelentés teendő, hogy a hadügyminiszter őket más ezredekhez helyezze el.

Hasonlóképpen a hadügyminisztertől a soproni térparancsnokság rendeletet kapott, mely rendelet az osztrák állampolgári kötelekben levő tiszteknek osztrák ezredekhez való áthelyezéséről intézkedik.

Ez a rendelet arra hivatkozik, hogy jövőben a magyar ezredekbe csakis magyar tiszteket s az osztrák ezredekbe csakis osztrák tiszteket fognak kinevezni, hogy a magyar csapatoknál szolgáló osztrák és az osztrák csapatoknál levő magyar tiszteket mind kölcsönösen áthelyezik.

Ezeket a rendeleteket összefüggésbe hozzák ama birrel, hogy most egymásután teljesíteni akarják a szabadelvű part kilenczes bizottságának katonai programjába foglalt pontokat.

Beszélik, hogy a rendeletek a megoldási új tervvel is összefüggésben vannak s annak dokumentálására szolgálnak, hogy a nemzeti követeléseket egyenként érvényesíteni lehet, tehát kapacitálják az elvégzést, hogy a katonai követelések kikapcsolásába egyezzenek bele.

Halálos villámcsapás.

Imádkozás közbe érte a halál.

Szívet rendítő szerencsétlenség történt a minap az aradmegyei Berzova községben.

A szerencse tündér kerekén
Öröm után következik kín (kén?).
Ha mi jót ad, akkor fénylik néked az
(napfény,
Mig meg nem csal, s buban nem hajt.
(Példa vagyok én!

Én is olykor kedvemre éltem,
Szerencsémét boldognak véltem:
De látod-e — nem számod-e szörnyű esetem?
Iregemtől — s mindenkétől számkivettetem.

Nagyobb eltérés csak az első versszak 3—4 sorában van. A vers forma egy, csak Csokonai a középrimeknél megtördelte a hosszabb sorokat. A Thaly-közölte kurucz nóta hat versszakból áll, eredetije a Nemzeti Múzeum kéziratárában, (Hung. quart. 175. I.) 1769-ben Eszlárról küldte ezt a dalt Korbits Tamás nevű káplán egy „tekéntes ifju asszonynak”-nak *Talált ének* czímen. Föléje — mondja Thaly — néhai Jankovich Miklós kéziratával ez van jegyezve: *Tárogató sipra*. És csakugyan a versmérték azonos a tárogató mellett énekelt kurucz tábori dalokéval.

Csokonai dicsőségén pedig nem esik csorba, ha ezt a két idegen dalt kihagyjuk összes művei közül. Az egész dolog inkább mindenre fogékony lelkét magyarazza. A népköltészet üde forrásaihoz való visszatérése ragyog ránk olyan korból, mikor a magyar költő jobban ismerte Vergiliust vagy Horatiust — mint önmagát!

Oláh Gábor.

Az égháboru közben, mely a község felett elvonult, lecsapott a villám Tarsalán Zámfir módos oláh gazda házába és megölte a babonás asszonyt, a ki éppen a Mária kép előtt térdelt és imádkozott. Csodálatos azonban, hogy kis gyermekének, a ki mellette a földön játszadozott, semmi baja nem történt.

Maga a gazda a szerencsétlenség alatt az istállóban volt és az ézengéstől megremült állatokat igyekezett megfékezni. A villámcsapást látta, de a nagy fény megkápráztatta és csak akkor tudta meg, hogy az ő házába ütött be, mikor a tető égni kezdett.

Berohant az égő házba, hogy feleségét és gyermekét kimentse. A szobában már tüzet fogott a butornemű. Rákiáltott az asszonyra, hogy meneküljön, de az mozdulatlan maradt térdeplő helyzetében. Az ember fel akarta rázni és akkor bukott holtan a lábai elé a felesége.

Ez a rettenetes jelenet oly hatással volt rá, hogy szívvelhűdés érte és ő is nyomban meghalt.

Szerencsére a szomszédai észrevették a tüzet és kimentették a lángok közül az ártatlanul játszadozó gyermeket, a kinek csodálatosképpen semmi baja sem történt. A szerencsétlen házaspárt az egész község mély részvéte mellett közös sirba temették.

Vármegyénk és vidéke.

Elhunyt tanító. Gargya Márton 42 évig volt tanító Szoboszlón, az ev. ref. egyháznál. Emberöltön keresztül ezrekre ment tanítványa. 62 éves korában agyszélhűdés következtében elhalt, temetése vasárnap ment végbe általános részvét mellett.

Eljegyzés. Hetey Ignác ügyvéd, Szoboszló városi tiszti ügyészének Margit nevű eányát eljegyezte Závorai Béla városi mérnök.

Nem kell idegen kalap. A balmazújvárosi kalaposmesterek arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy tiltsa ki a község hetivásárjairól az idegen kalaposokat. Az ügy elintézése most van folyamatban, de alig lesz a dologból valami, mert Ujvároson csak két kalapos mester van, ők pedig alig tudnák kielégíteni az ottani lakosok igényeit.

Hajdudorog vásárjairól, a ró-főzés nürnbergi arukkal kereskedőket kiltították, mert Hajdudorog lakosai igényeit, az ott adót fizető hasonló kereskedők is kitudják elégiteni.

Tolvajbánya vidékünkön. A szomszéd kunságban 68 tagból álló tolvajbandát nyomozott ki a szolnoki csendőrség. A tolvajbánya tagjai 13—14 éves suhancok, akik bejárták az egész alföldi rónát s ahol csak szerét tehették, elvittek mindent, amit elvihettek. A legvakmerőbb lopásokat követték el világos nappal. Végre azonban rajtavestettek. Ugyanis a szolnoki piacon egyik előkelő urnőhöz, mikor fizetni akart, odaugrott 14 évesnek látszó suhanc és kikapta több száz koronát tartalmazó erszényét. A vakmerő tolvajt sikerült elfognia a csendőröknek. Így lepleződött le aztán a bűnös üzelmek sorozata. Az orgazdai tiszte 18 gyári munkás és 8 munkásnő végezte. A tolvajbandából eddig 68 suhanc, 18 gyári munkás és 8 munkásnő van letartóztatva. A neveiket a csendőrség titokban tartja.

Panaszkodó kéményseprők. Nehéz a sorsa a szegény embernek. Így vannak ezzel a kéményseprők is. A falusi gazda maga szokta kitisztítani kéményét, nem is gondolva arra, hogy milyen tűzveszélyes a tisztáltn kémény. Ilyen formán aztán a kéményseprőknek nem sok a bevételük s ez iparüzési és megélhetési érdekeik veszélyeztetve vannak. Panaszszal fordultak ennél fogva a

A Nemzeti Múzeum kéziratárában (Hung. quart. 173. VIII.) megvan ennek a dalnak kilencz versszakos hosszabb változata is. Ugy látszik, Csokonai korában még élt a nép nyelvén, legalább az a két verse, amelyet a költő valószínűleg népdalgyűjteménye szaporítására irt le; s így kerülhetett halála után ránkmaradt kézírataiból eredeti versei közé. Az ezután való Csokonai-kiadásokból mindenesetre ki kell hagyni.

A másik ál-Csokonai vers ez:

A változó szerencse.

A szerencse tündér kerekén
Öröm után következik kín.
Ha láttatik néha könyörölni valakin,
Addig hordoz,
Mig bűt nem hoz,
Példa vagyok én.

Én is néha kedvemre éltem,
Szerencsémét boldognak véltem.
De látod-e,
Nem számod-e
Miként megestem!
Örömetől,
Vig kedvemtől
Számkivettett m!

Itt a versalaknak elevenebb változatossága már nem annyira áruló, mint az előbbinél. Különösen a második versszak perdül könnyeden, hangzatosan, mint a Csokonai hasonló, rövid soru versei. De ez is körülbelül úgy jutott a Csokonai hátrahagyott munkái közé, mint a másik. Mert eredetije ott van szintén a Thaly Kálmán *Vitézi énekei* nek II. kötetében, a 326. lapon:

nádudvari, püspökladányi, kabai és földesi kéményseprők Rásó Gyula alispánhoz, hogy szüntesse meg e tarthatatlan helyzetet, mert ez a szabályrendelettel is ellenkezik.

Csalás nagyban.

Krausz Dávid budapest lisztnagykereskedő-czégnél rovacsolás közben rájöttek, hogy körülbelül 15—20.000 korona hiányzik. Szorgos kutatás és vizsgálat után kiderült, hogy a czég egyik fiatal hivatalnok, Sonnenschein Miksa január óta állandóan csalja őket. Feljelentést tettek a hivatalnok ellen a rendőrségen, a hol hosszas faggatás után, a bizonyítékok sulya alatt beismerte a bűnét és részletesen elmondta, hogyan követte el a csalásokat.

Összeköttetésbe lépett a Krausz-czég néhány lisztkereskedő vevőjével és megbeszélte velük, hogy ő mindannyiszor több lisztet szállít nekik, mint a mennyit rendelnek. A többleten aztán megosztóznak. Sonnenscheinnek módjában állott annyi lisztet szállítani, a mennyit akart, mert a főnöke vele intéztette a megrendeléseket.

A bűnös hivatalnok rendszeresen telefonon rendelte a lisztet a vevők számára a Hagenmacher-gőzmalomtól, a mely közvetlenül a megrendelőnek szállította az árut. A szóbeli megrendelést követő napon aztán írásbeli megrendelést is küldött a malomnak.

Telefonon is, írásban is több lisztet küldetett a vevő számára, mint a mennyit az rendelt. A malom néhány nap mulva elküldte a számlát, a mely szintén Sonnenschein kezébe került. A számlából klórvagyulékkel kivette az összeget s az eredeti kisebb összeget írta bele s ezt vezette be a számlakönyvbe is, a főkönyvbe is. Ilyenformán csak véletlen folytán jöhetek rá a bűnére. Saját bevallása szerint január óta körülbelül 18.000 koronával károsította meg a czéget. Büntársainak nevét nem mondta meg.

Mi az ujság?

Czipészek országos gyűlése. A czipész iparosok ez évi országos nagy gyűléstükét Pécsen tartják.

Agyonütéssel fenyegetett szerkesztő. Achim András békéscsabai képviselő száz szocialista élén tisztelt Fábry alispánnal és kérte, hogy Palatinus Józsefet, a Békéscsabai Közlöny szerkesztőjét tiltsák ki Békéscsabáról és a lapot kobozzák el, Feiler főszolgabíró és Körösy főjegyzőt függeszték fel, mert különben ismétlődik a 12 év előtti lázadás. Az alispán elutasította a kérelmet. Achim emberei kijelentették, hogy a Békéscsabai Közlöny szerkesztőjét agyonütik.

Szabad a megrendelés gyűjtés. A gumi bélyegzőkre és a szobrász művészeti tárgyak utánzásaira. Ezt a kereskedő mi miniszter legújabb rendelkezéseiben mondta ki.

Megölte, mert lány volt. Muzsik Lidi 23 éves budapesti cselédeány újszülött gyermekét megfojtotta és bedobta az emésztő gödörbe. A gyilkos anyát letartóztatták.

— Mért ölte meg az ártatlant?
— kérdezte a rendőrkapitány.

— Mert leány volt és nem akartam, hogy olyan sorsra jusson, mint én — felelte egykedvűen az asszonyi fenevad.

Munkások biztosítása. A munkások baleset ellen való biztosításáról törvényjavaslat készült, a megnyitandó országgyűlés munkarendjének ez is egyik fontos tárgya lesz.

Az álló halott. Az összekötő hidpesti oldalán a kerítés mellett kerítéshez támaszkodó embere bukkant a reudőrség. Az illető halott volt, a kezében revolvert tartott. A rendőrség és rendőrorvos a helyszínére ment és a rendőrorvos megállapította, hogy az illető szíven lötte magát. Winter Jánosnak hívták, magánhivatalnok volt.

Kirabolt községi pénztár.

Vakmerő rablás történt minap a temesmegyei Mosnicza községben. Az előjárósághoz a községi fődekért 12.000 kor. folyt be a pénztárba. Ezt a pénzt a községi előjáróság intézkedésére a pénztárnak a községi pénztárban helyezte el, hogy majd a jövő hó elején, amikor adót fognak beszállítani, ezt a pénzt is el fogják helyezni.

Az előjáróság intézkedése folytán, mióta az a nagy összeg a községi pénztárban van, a két kisbírónak állandóan ott kellett volna tartózkodni. Tegnapelőtt este is megjelent mind a két kis bíró, s már le is feküdtek, amikor megjelent náluk Bogdanovics Józso odavaló lakos és a két kisbíró meghívta magához disznótorra. A két szolgáló előbb visszautasította a meghívást, de Bogdanovics addig beszélt nekik, míg végre fölkeltek és átmentek. A disznótorban azután közrefogták a két szolgálót és hamarosan leittatták őket.

Éjtél után aztán szétoszlottak a vendégek és a két szolgáló is elment a község házára. Daczára, hogy ittasok voltak, mégis feltűnt nekik, hogy az irodaajtó nyitva van. Amikor beléptek a szobába, a községi pénztár vasszekrényét a földön fekvő és feltörve találták. A pénztárban elhelyezve volt iratok szanaszét heverték s a pénznek nyoma sem volt. A csendőrség megindította a nyomozást s mert alapos a gyanu, hogy a rablásban Bogdanovics is részes, ezt az embert letartóztatták. A többi tettestársakat, valamint az elrabolt pénzt még eddig nem sikerült megtalálni.

Egyházak és iskolák.

Az ág. ev. egyház április 24-én, husvét hétfőjén, délelőtt 11 órakor a Miklóstezsa 3. szám alatt levő imaházban közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: Évi jelentés. Tisztújítás és 12 presbyter választása. Mult évi számadás feletti határozat. Iskola építés. Kivetés jóváhagyása. A szokásos gyakorlat szerint presbyterekül jelöltettek: Bárdos Géza bankhiv., Fuchs János asztalos, Füleky Pál gyógyszerész, Ganovszky Lajos kereskedő, Gálik András ny. vasutas, Gebauer Károly gyáros, Gyuresány Béla eczetgyáros, Györffy Károly női szabó, Havass Kálmán főkönyvelő, Harmath Gergely tanár, Heynke Oszkár ny. művezető, Huttlész Kázmér földbirtokos, Julow Lajos vasöntőtulajdonos, Kolossa Ádám kereskedő, Krausz Károly lakatos, Kuthy Béla főmérnök, Konrád János mézeskalácsos, Kiss Lajos keres-

kedő, Krämer Lajos m. k. főállatorvos, Kovách Béla szertári főnök, Kun József késes, Lázary Árpád máv. ellenőr, Liszka Nándor ny. tanár, Löwe Ernő máv. ellenőr, Materny Károly vasutas, Mayer János kereskedő, Oláh Károly kereskedő, Öhm Emil vendéglős, Paraszkay Gyula vasutas, Reisinger József puskaműves, Szibrinsz Mihály czipész, Szojka Gyula igazgató tanár, Thieszen Arthur vállalkozó, Töpler Ottó bankhivatalnok, Trnka Gottlieb gőzmalomtulajdonos, Weszter István kereskedő.

Viharos múltú műlovarnó.

Budapesten az éjszaka a rendőrség rikitó izléstelenséggel öltözött, feltűnően csinos arcú leányt tartóztatott le a Kerepesi uton. Sárga szoknyája volt, amelyhez fekete bársony kabátka simolt s hajló, pattogó lovaglóstort vert az utczalámpásokhoz. Mivel nagyon különösen viselkedett s sorba összeveszett azokkal a hölgyekkel, akiknek a rendőrségtől is elismert joga, hogy az utcasarkokon vigyázzanak a közbiztonságra, igazolásra szólították fel. A leány sirva fakadt s a rendőr előtt maróluget hajtott fel. Nem történt nagyobb baja, s ma már a rendőrségen kihallgathatták.

Megindító történetet mesélt el. Hat éves korában egy vándorló czirkusz személyzete a Garay térről, ahol a dajkára felügyelete mellett a többi gyermekekkel játszott, elrabolta s Bukarestbe vitte, a hol három évig nem volt egy pillanata sem, amikor nem lett volna felügyelet alatt. Útöttéb-verték; tíz éves korában azonban már fellépett a külföldön s elragadtatással beszéltek tehetségéről. De nem bírta ki a csavargó életet sokszor és sirva gondolt vissza az édesanyjára, aki őrnagy volt a 32. gyalogezredben és anyjára, aki született báró Rauchskirchen-leány volt.

Hosszu évek kalandos folyása közben sem feledte őket, végre haza birt szökni, de kétségbeesetten barangol napok óta, nem akad a nyomukra. A rendőrségen megilletődve hallgatták a romantikus történetet, mindazonáltal a bájos művésznőtől is ujjnyomatokat készítettek, melyek révén aztán azt a különös fedezést tették, hogy a szép Ráday Irma — így nevezte magát — azonos azzal a Radaisich Mária nevű cselédeánnyal, akit orgazdaságért már többször büntettek és házaló szobrásznak a leánya. Multja többi adatának hitelességéhez eszerint mindenestre fér szó. A „művésznőt“ elővigyázatos-ságból fogva tartották.

UJDONSÁGOK.

Uzsoraszövetkezet Debreczenben.

A fővárosi lapok naponként rántják le a leplet lelketlen uzsora-szövetkezetekről, melyek a legagyafurtabb módon zsarolják meg a megszorult embereket. — Az önkéntesek pioczái még élénken emlékében vannak olvasóinknak.

Ezeknek a modern Scheyloknak a dicsőségére és aljas pénzszomjára álltak össze városunk lelketlen uzsorásai, kik eddig az ismeretlenség mézébe burkolózva bűnhődés nélkül üztek galád mesterségüket és mint kétségbe vonhatlan adataink igazolják,

Már megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre kizárólag angol és francia szövetek rendkívül dus választékban és ural ruhák chikkesen és elegánsan a legmodernebb szövetből csakis

≈ HONIG J. ≈

uri szabónál készíttetnek
DEBRECZEN, Piacz-utcza 75.

nem egy tisztességes existenciát döntöttek a végromlásba. A banda tagjai maguk soha sem lépnek előtérbe, hanem lelketlen ügynökeikkel szedik áldozatukat.

Általános megbotrározást fog azonban kelteni, az a folyamatban levő bűnügy, melynek során napvilágot fog látni az uzsorások névsora. Ezt a névsort most állítják össze a megszippolyozott feljelentők és mi csak kötelességünket fogjuk teljesíteni, ha a társadalom ezen salakjának neveit közölni fogjuk.

Valóban a közjónak és társadalomnak tesznek szolgálatot azok, kik napvilágra hozzák az ilyen bünszövetkezetek üzelmeit. A most kiderült esetben az áldozat 600 koronás váltóra kapott 400 koronát és havi 150 korona lefizetése után bár ezt kétszer megismételte, még mindig az egész 600 koronáról kellett váltót adnia.

Hajmeresztő az a fufang, melylyel a megszorult áldozatot behálózák és vérlázító az a cinizmus, melylyel a törvényt megkerülik. Sötétbe bujkálva, egész légió azoknak a pereknek a száma, melyeket koholt nevek alatt indítanak a már mindenből kifosztott áldozatok ellen. Hiszszük ez alkalommal elveszik méltó büntetésüket és az igazi bűnösök nem fognak a sulytó ítélet és a közmegvetés alul szabadulni.

Szervező bizottsági ülés. A város szervező bizottsága kedden délután tartott ülést Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. Jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Juhász Ignác és Horváth István bizottsági tagok. A közegészségügyi vegyész és mérnöki állásokra vonatkozó szervezeti szabályzatokat állapították meg.

Kézzelem szabad nyulat fogni. A belügyminiszter legújabb döntése szerint a vad nem magán tulajdon, hanem gazdátlan jószág, aki tehát vadat tulajdonít el, az lopást nem követett el. Aki azonban a vadat kézzel fogja meg, az a vadászati törvényekkel jön ellentétbe, mert kihágást követ el. E fölötti ítékezés pedig a közigazgatási hatóság dolga.

Az iskolaszék ülése. A városi iskolaszék kedden délután ülést tartott a város házában. Jelen voltak Oláh Károly elnöklése mellett: Miskolczy Jenő, Kis Albert, dr. Dereksy István, dr. Bacsó Dezső, Váczy János, Csánky Viktor, dr. Varga Elemér és Juhász József. Foglalkozott a bizottság az iskolák tantervével és kimondotta, hogy a tantvrvék mindig az iskolai évet megelőzőleg június hó 1-ig mutatandók be. Juhász József személyi pótlék és lakbér felémelés iránti kérésének helyt adott. Tárgyaltak a gazdasági iskola ez évi költségvetését. Ez a tanfelügyelőhöz, innen a tanácshoz kerül. Juhász József jelentést tett a gazdasági iskola eddigi működéséről. Eddig 7 hold földet művelnek gyakorló telepen. A tanfel-

ügyelő külön épületbe való áthelyezését kéri a gazdasági iskolának. Mert 4 iskolában tartják az órákat. A tanfelügyelő előterjesztést tett az iskolák bezárási idejére. Ezek szerint a vizsgálatok ideje a következőkben lett megállapítva: május hó 28-án délelőtt 9 órákor az ohattelki, délután 3 órákor a belső ohati, június hó elsején délután 3 órákor a halápi iskolák bezárása lesz. Halápon állami támogatással Szenes János állított iskolát, ezen iskola rendes községi iskola lett, melyet ez idő szerint ideiglenesen Szenes vezette. A város itt a tanítói állást rendszerszerűtette és arra közelebb a pályázatot kiírja.

Az új iparosok. Az iparhatóság nál április hó első felében az alábbi iparosok váltották ki igazolványaikat: Szilágyi János mészáros, Homokkert 25 sz. Varga József asztalos, Piacz-utca 44. sz. Kohn Sáli esztergályos, Széchenyi-utca 27. sz. Nagy Lajos lakatos, Szalkai-utca 4. sz. Fái és Tarsa géplakatos, Arany János-utca 20. sz. Friedmann Jenő arany-ezüstműves, Csók-utca 4. sz. Kovács Imre cipész, Teleki-utca 59. sz. Kővári János géplakatos, Vargakert. Oláh István asztalos, Nyil-utca 23. sz. Pozsonyi Mihály talyigás, Eötvös-utca 31. sz. Hegedüs István építész vállalkozó, Pfla 56. sz. Kővári János cséplési vállalat, Vargakeri. Nagy Józsefné mosóda, Mester utca 12. sz. Varga István szalmakalap készítés, Csapókeri 774. Özvegy Deák Ferenczné kávémérő, Kossuth-utca 15. sz. Széll Józsefné kisvendéglő, Bádogos utca 1. sz. Vida András asztalos, Csap-utca 21. sz. Böszörményi István fűszerkereskedő, Petőfi-tér 12. sz. Veres Mária szatócs, Meszena-utca 26. sz. Stern Ignác rőfőskereskedő, Csapó utca 11. sz. Pintér Pál fűszerkereskedő, Csapó-utca 30. sz. Czilli Mihály fűszer és csemegekereskedő Burgundia-utca 14. sz. Fohn Dávid alkusz, Ispóty-utca 7. szám.

Osztálysorjáték keddi húzásán 400.000 koronás legnagyobb főnyereményt a 46965. számú sosjegy nyerte. Továbbá a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

5000 koronát nyertek: 15118 26545 35235.
2000 koronát nyertek: 1246 24145 26523 27874 32512 33799 35437 38883 41393 43106 44219 45656 47646 47646 51279 52095 53798 101800 42810 72267 79509 91370.

1000 koronát nyertek: 5796 13887 13887 21089 21365 21774 23838 34893 36603 42915 43630 54496 55556 57155 63057 68656 70588 78468 84938 90783 90828 92627 97914 98360 102173 102453 105519.

500 koronát nyertek: 2788 5082 6940 8799 10579 10629 13398 15233 18624 19674 22787 22854 23904 24351 26215 28369 33482 36980 4 857 41758 42401 42704 45819 46543 49256 51472 52221 44459 56033 56116 57964 59592 59825 63786 64347 64383 64965 65258 68717 72958 73918 76072 77689 78278 83887 84637 89673 89695 90560 91071 94214 96533 96590 102322 109584. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Választópolgárok figyelmébe.

Az országgyűlési képviselőválasztásra jogosult lakossága felhívatik, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1906. évi igeiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, illetőleg kiigazított; s ezen ideiglenes betűsoros névjegyzék, valamint a kihagyottak névjegyzéke is a város székhá-

zánál — a városi kiadó hivatalában (földszint 11. számú szoba) május hó 5 től 25-ig közszemlére kitétetik, hol is reggel 8—12 óráig e névjegyzékek megtekinthetők; délután 2—6 óráig ugyanott le is másolhatók. A névjegyzékek ellen felszólalni; a felszólalásokra pedig észrevételt tenni lehet. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvétel, bármely jogtalan felvétel ellen, avagy kihagyás miatt felszólalni. A netán beérkező felszólalások május 16—25. napjáig a fent említett helyen fognak közszemlére kitétetni. A felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra mindenki, ki arra jogosult, írásban észrevételeket nyújthat be. A felszólalások a névjegyzék közszemlére kitételétől számított 10 nap alatt, vagyis május hó 15. napjáig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig május 16. napjától kezdve — bezárólag május hó 25. napjáig fogadtatnak el. Ugy a felszólalások, mint a reájok vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve, a központi választmány elnökéhez írásban adandók be. Egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható, ellenben az észrevétel minden egyes beadványhoz külön külön adandó be.

Temetések. Két halott érkezett kedden Budapestről Debreczenbe. Ifju Végh János élete tavaszán, 22 éves korában hagyta itt sokat ígérő életét. Kedden délután temették el. — Váradi Móritz Bertalanné Alex's Ilon, Móritz Bertalan volt férfi szabó iparos felesége 42 éves korában hunyt el Budapesten. Ma délután 4 órákor temetik el.

Jótekonyczélú hangverseny. A szent-Erzsébet-Egyesület április 27-iki hangversenyére seronyen folynak az előkészületek. A teljes műsor e napokban fog megjelenni. A hangverseny egyik legkiválóbb fenypontja kétségtelenül lesz Mendelssohn Bartholdy P. g-moll zongora concertja (25. mű) zenekísérettel melynek első próbája kedden d. u. tartatott a Bika disztermében. Báró Vay Arnoldné, Mikes grófnő zongorajátéka egyenesen ámulatba ejtette hallgatóit, kik elragadtatással halották a művészi, remek ugy technikailag, mint formailag tökéletes játékát, melyhez a katonai zenekar 26 embere valóságos ambícióval és minden ízében kifogástalan játékkal szolgáltatja a kíséretet. Ilyen klasszikus és amellet oly dallamos, édes zenéjű remekművet mely három tételből áll (Allegro, Andante, Presto) Debreczenben talán soha, vagy legalább nagyon régen halották. Ugy mondják, hogy ez lesz a körülbelül 10 számból álló hangversenynek utolsó száma, valóságos pica de reiance. A többi szám igen válogatott és nagy művelzetet ígér nygy hogy magas színvonalon mozgó, ritka érdekességű hangversenyre van kilátásunk. Páholjegyek már egy hete mind elfogytak. Földszinti I. II. és III. rendű ülőhelyek, valamint kőrszékek és állóhelyek e hó 20 ától kaphatók lesznek Mihálovits J. ur gyógyszerárában, Konisek Géza és Reisz Lipót urak kereskedésében és e hó 27 én este 7 órától a penztárnál. de csak korlátolt számmal, mert jó részüik már elkelt.

Elfogott rabló. A vámospércsi uton, amint keddi lapunkban megírtuk, Takács György böszörményi lakost ismeretlen tettes kirabolta. A rablót a csendőrség Pap Sándor foglalkozásánál küli debreczeni lakos személyében

vettünk minnek folytán a következő árakban árulunk: Foulard Saten 1 mtr 10 kr. Egész széles kefezsínór 8¹/₂ kr. Moiré Impress 15 kr. csikos finom derékbélés 23 kr. Atlasz Saten 23 kr. 120 széles divatszövet 26 kr. Nagyon jó delain reclam ár 22 kr. Minden szikk féláron — Minden vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein Fülöp fia** Piacz-utca kistemplommal szemben.

Két nagy csődtömeget

kézrekerítette. A rabolt 72 koronából már csak 2 koronát találtak nála. Az ügyészségnek átadták.

— **Csendes vásár.** A milliókat érő két napos eső elmosta teljesen a vásárt, amelynél csendesebbre a legöregebb debreczeni polgárok sem emlékeznek. Még a rendőrségnek sem akadt dolga, pedig ez nagy szó.

— **Eljegyzés.** Weisz Ignácz Rome N. Y. (amerika) cég főnöke eljegyezte Löwenheim Mór leányát, Leonkát Budapesten.

— **Az orvos és a betegsegélyző.** Az orvosok tudvalevőleg orzszagos mozgalmat indítottak a betegsegélyző pénztárak ellen. Debreczenben dr. Burger Péter áll a mozgalom élén, amely az orvosok körében élénk visszhangra talált. Az egyik betegsegélyző pénztár orvosa éppen e fölött vitalkozott az intézet egyik irányadó vezetőjével.

— Hidd el, 20 fillér se jut 1—1 látogatásra, pedig némelykor a csicsogóig ki kell gyalogolnom. Nem érdemes betegsegélyzőnél orvosnak lenni!

— Mondjál le akkor az állásodról, ha nem fizeti ki magát.

— De hát akkor miből éljek? — kiáltott fel öntudatlanul a betegsegélyző pénztárak nagy ellensége.

— **Meghaltak.** Stekli Adolf r. kat. 59 éves, Tóth Bálintné Kis Zsuzsanna ev. ref. 73 éves. Majori István r. kat. 2 hónapos, Sipos Erzsébet ev. ref. 48 éves, Leskó István r. kat. 15 éves.

— **Drágább lett a benzín.** A cséplőgép tulajdonosok és iparosok, kik benzínmotorokkal dolgoznak, kedvezményes áron kapták a benzint. A benzinyárosok ezentul nem hajlandók az adómentes benzint métermázsánként 16 koronájával adni, hanem a rendes tőzsdei áron.

— **Földbérbeadás.** Ma délelőtt 10 órakor a városbáza tanácstermében nyilvános ávéverés lesz 1200 négyszögönyi föld bérbeadására.

— **Debreczeni birtokváltások.** Szatmári Gyula és neje Bagosi Erzsébet veszik a debreczeni 4712. sz. sz. jtkvben foglalt Vendég-utca 62. sz. házat Nagy István és neje Debreczeni Sárától 4300 kor. — Neuhauser Károly és neje Paczelt Anna veszik a debreczeni 9076. sz. jtkvben foglalt 800 négyszögöl ujosztású földet Neuhauser Lajos és neje Gréf Teréziától 600 kor. — Fleischman Mór veszi a debreczeni 5373. sz. jtkvben foglalt 800 négyszögöl szőlő 1/2 részét özv. Erber Vilmosné és Erber s Fleischman cégtől 11000 kor. — Vankó András és neje Pető Mária veszik a debreczeni 3140. sz. jtkvben foglalt Vigkedvü Mihály-utca 18. sz. házat özv. Dien Jánosné Mészáros Katalintól 11400 kor. — P. Nagy József és neje Lós Julianna veszik a debreczeni 1684. sz. jtkvben foglalt 6 hold 1350 négyszögöl öndódi földet özv. Hódi Bálintné és társaitól 5820 kor. — Török István és neje Nagy Sára veszik a debreczeni 6609. sz. jtkvben foglalt Homok-utca 111. sz. házat Kántor Bálint és neje Kancza Juliannától 1980 kor. — Prém János és neje Teremi Julianna veszik a debreczeni 8561. sz. jtkvben foglalt Vendég-utca 22. sz. házat Batori Mihály és neje Ujvári Esztertől 3500 kor. — Jenei István és neje Csik Róza veszik a debreczeni 7427. sz. jtkvben foglalt 201 négyszögöl Vargakerti szőlőt Olah György és társaitól 1700 koronáért.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „István” gőzmalom társulat munkásai önképző és önképző és segélyző-köre részéről elmulasztatlan kötelességet teljesítünk, midőn néhai Sesztina Lajos urnak — nejevel szül. Beör Julianna urnóval közakarattal a körünk részére végrendeletileg tett és már kézhez juttatott 500 azaz ötszáz koronás kegyes alapítványért leghálásabb köszönetünket kifejezzük. Továbbá Sesztina Jenő urnak illetve a Sesztina-Család minden egyes tagjának azon 200, azaz kétszáz korona adományért, melyet dalkörünk alapja javára adományozni szívesek voltak, szintén őszinte köszönetünket nyilvánítjuk. Végül halás köszönetet mondunk Szentkirályi Tivadar urnak, az István gőzmalom társulat igazgatósági tagja ak, ki 100, azaz száz korona befizetése mellett körünk alapító tagjai sorába belépni szíves volt. Az „István” gőzmalom munkáskör elnöksége.

— **Debreczen legszebb berend** ezüsti kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol esténként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma Kiss Béla tart hangversenyt teljes zenekarával. Pontos és előékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

— **Antidol** a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belelegezve: azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jót mond róla; kérdezze ösmerőseit, hogy: használta-e már az **Antidolt**? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill.; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debreczenben kapható: Mihalovits, Grosz Nagy Ferencz, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

— **Uj aranyozó folyadék, melylél mindenki bármit azonnal moshatóan ujja aranyozhat, 1 üveg 40 kr. Mentze Henrik ujdonságok áruházában.**

— **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratanál lévő kirakatban látható.

— **Használja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerháznál.

Színház.

Polgármester ur.

[Schönthau és Kadelburg 3 felvonásos vigjátéka]

Ismert nevű írócég a Schönthau és Kadelburg jóhírnévként is örvend. Ezuttal a nyárspolgári nagyképűséget vette tolla hegyére s ennek kifigurázására egy polgármester alakját választotta ki. Aki valaha ismert egyet is az osztrák kisebb városok polgármesterei közül, az nagyon jól mulathatott. De hazai földben ilyen polgármester csak elvétve akad, de azért akad, ha nem is mindig polgármester képében.

Ez a Süteő Gergelyre meggyarodott polgármester gögös nagyképűségében zsarokki módon uralkodik családján, sőt veje családján is s vejét, a nyulszívű papucshős és Gede-falvy Emilnek (szintén rémek osztrák példány) családi életét valóságos rabszolgasággá süllyeszti. De váratlanul megérkezik Emil régi iskolatársa és barátja, ki a polgármester

fiának a jó családból való nevelővel való szerelmi viszonyát van hivatva a házasság útjára segíteni; de a házasságot a polgármester gögje akadályozza. — Ez a barát (Csörtös) erélyes és elmés közbelépésével megtöri a család buta gögjét s végül elveszi a polgármester lányát. Ezen alakok és jellemek, bár nem a mi vérünk-ből valók, mégis eléggé érthetőek voltak. Krémer, Csörtös, Menszáros, Ebergényiné (a polgármesterné teljesen önállóság nélkül való jó osztrák nyárspolgárnő) és főleg Iványi (Emil) előadásában és szellemes mókáikon a közönség sokat mulatott.

— **Színházi hírek.** Szerdán kerül másodszer színpadra Schönthau és Kadelburg 3 felvonásos vigjátéka a „A polgármester ur.”

Husvétii ünnepek előtt négy előadás lesz. Vasárnap délután színpadra kerül Hervi 4 felvonásos operettje a „Nebántsvirág” félhelyárakkal; este Fényes Samu 4 felvonásos színműve a „Kurucz Feja Dávid” kerül színpadra „C” bérletben. Hétfőn délután Edvy Illés 7 képből álló tündérmeséje a „Hófehérke és a hét törpe” kerül színpadra félhelyárakkal, este Bedyard Stone énekes bohózata a „Lotti ezredesei” kerül színpadra „A” bérletben.

TÁVIRATOK.

Hírek a politikai válságról.

— **Bécs,** április 18. Illetékes helyen kijelentik, pár nap előtt még szó volt arról, hogy Burrián bárót nevezik ki magyar miniszterelnökké, de a tervet elejtették.

— **Budapest,** április 18. Kossuth Ferencz megczafolja azon híresztelést, hogy Barta Ödönt Brixenbe küldte Apponyhoz a kereskedelmi szerződések és a kibontakozás ügyében.

— **Budapest,** április 18. A szövetkezett ellenzék elhatározta, hogy május 3-ig a válság megoldására semmi esetre sem tesz kedvezményező lépést. Akkor azonban összeül a képviselőház, amely külön bizottságokat fog kiküldeni az időhöz kötött gazdasági feladatok megoldására és választói jog kiterjesztésére szükséges javaslat előterjesztése céljából. Mindkét bizottság elé kész javaslatokkal fog járulni Kossuth Ferencz, aki az autonóm vámtarifát már kidolgozta és a választói jog reformjára vonatkozólag is két tervezetet készített.

Hamis hír bécsi merényletről.

— **Páris,** április 18. A börzén ma az a hír terjedt el, hogy I. Ferencz Józsefet Bécsben megölték. A hírt később megczafolták.

Keglevich István kegydíja.

— **Budapest,** április 18. Az ellenzéki pártkörökben óriási felháborodást keltett az újabb leleplezés, hogy t. i. Keglevich István az Opera és a Nemzeti színház volt intendánsa évi 6000 korona kegydíjat huz — jogosulatlanul. Mikor ugyanis Keglevich megbukott, felségfolyamodványt adott be Széll Kálmán akkori belügyminiszter utján és bár nyugdíjra egyetlen fillért sem fizetett, kegydíját pedig egyetlen elődje sem kapott, nyomasztó anyagi helyzetére tekintettel (mért verte el a vagyonát?) *hatezer korona évi kegydíjat kap azóta, holott az 1901. évi*

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltökben, nap- és éjszakai blouzek, alsó szoknyák (jouponok), gyermek ruhák stb. míg a színház tart mesés előadásokat kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.**

Az üzletáthelyezés kiadó.

XXIV. t. cz. 4. §-a értelmében az uralkodó kegydíjasa képviselő nem lehet. Ezen összeférhetetlenség folytán Keglevich képviselői fizetése megszüntnek tekinthető.

Az orosz forradalom.

Pétervár, április 18. A cár parancsot adott 20 új lovasezred felállítására, amelyeket a nagyobb városokban fognak elhelyezni. A lakosság erőiesen tiltakozik az újabb megterhelés ellen.

Az orosz hajóraj bujkál.

London, április 18. Az orosz hajóraj valószínűleg a kokkinkinai partokon lapang, de senki sem tudja, hol van. A japán hajóraj tartózkodása is ösmeretlen.

Törvénykezés.

Meglopta a lakótársát. Horváth Teréz hajdudorogi származású cseléd együtt lakott Kovács Imrénével Hajduhadházon. S barátság fejében negyven korona értékű ingóságot utóbbi kárára elkövetett. Ezért kellett a debreczeni törvényszék előtt számolnia. A törvényszék Horváth Terézt 2 havi fogházra ítélte. A büntetést a javító intézetbe tölti el. Az ítélet jogerős.

Meglopta a szomszédját. Akker Istvánné Keller Elizia püspökladányi lakos Kurucz András szomszédjának bezárt lakásába behatolt és onnan egy drb párnakötőt jogtalanul eltulajdonított. Ezért állott kedden a törvényszék előtt s e miatt ítélték el 8 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

Családi háboru. Szücs Sándor hajdubagosi gazdálkodó 1904. év szeptember 8-án nejével és anyó.ával összeszólalkozott. S anyósát előbb dinnyével, sámfával, aztán nyújtófával ütötte meg. S oly sérüléseket ejtett rajta, hogy sebe 20 napnál tovább gyógyult meg. A tárgyalás folyamán beigazolást nyert, hogy a dühöngő férj ingerlés miatt követte el a verekedést. Ezért a törvényszék 8 napi fogházra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és vádlott felbuzgóztak.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1905. április 18.

Készáru eleiute változatlan, később 15-20 magasabb.

1905. októberi buza	16.38.—
1905. áprilisi buza	17.80.—
májusi buza	17.50.—52
októberi rozs	13.30.—
1905. áprilisi rozs	14.60.—
októberi zab	11.72.—
1905. áprilisi zab	13.92.—
1905. májusi tengeri	14.80.—
júliusi	14.42.—44
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	22.40.—60

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

99. (Orosz eredetiből.)

Az elítelt csak a fejét rázta.

— Nem — semmit!

— Akkor tehát, mielőtt végleg elválnánk, vedd tudomásul, hogy Katiczát nőül veszem.

A csárdás gunyosan kaczagott.

— Talán inkább szeretőt mondanál?

Vladimir az égfelé emelte jobb kezét és megindultan rebegte:

— Esküszöm neked, te halálra ítelt gyilkos, hogy a gyermekedet mindig mint Dantet tekintetem. Ha megesküdünk, félre húzódunk jó messze a vidékre, a hol is senki sem ismeri a Lubas Vaszil történetét. Ott a feladishen igyekezünk tüzhelyünk boldogságát, szerencsáját megalapítani. Te holnap a halál áldozata leszel, de talán az a tudat megkönnyíti utolsó perceidet, hogy a mfg csak élünk: imádkozunk az üdvösségedért.

A titkos rendőr a asztalról felvette a lámpát és az ajtó felé lépett. Eppen jelt akart adni, hogy az örök nyissák ki az ajtót, midőn az elilált lánczai megcsordultak és a vén gonosztevő könyörgésre fakadt:

— Bogdán Vladimir! Maradj még! A lelkeket megvilágosítottad! Maradj! Bevallok — mindent.

Vladimir megkönnyebbülten sóhajtott fel. Végre.

Hevesen a halálraitélthez lépett, buzditólag kérdező:

— Hát behivatom valamelyik tisztviselőt.

Vaszil rekedten válaszolta:

— Csak hadd jöjjön. Mindent vegyen jegyzékbe. Katinkáért, a ki általad ujrászületik, bevallom, hogy pusztult el Jarosin Boris. A rendőr kopogtatására kinyitotta az ajtót a tömlőcztartó, akinek is Vladimir kiadta a rövid parancsot.

Tíz perc multán a főtisztviselő is ott volt a halálraitél bőrönében és jegyzékbe vetek a töredelmes vallomást.

Bogdán Vladimir némán hallgatta a sarokból.

[Folytatjuk.]

Legfinomabb illatszerek

és locsoló vizek

a legkülönbözőbb illatokban és árakban.

Illatszerek izléses, csinos eredeti kiállításban, valamint kimérve 1 deka 50 fillér.

[Kapható:

➤ Dr. Róthschnek V. Emil utóda

◀ **Grósz Nagy Ferencz**

gyógyszerésznél

Kossuth utca 8. szám. „Arany egyszaru”
gyógyszertár.

Nyilttér.

Legnagyobb raktár

saját gyártmányu keztyükben.

Kötszerek!

Bőr övek!

Bőr-tárczák!

Illatszerek!

Fésük

és hajtúk!

jutányos árban kaphatók

Nagy András keztyügyarában
kistemplombazár.

Piacz-utca 7. szám alatti fiók üzletünket (Vecsey haz)

május 1-én

teljesen feloszlatjuk

a Lovass és Ladányi-féle

csödtömegeből visszamaradt árukat u. m. női ruhakelmék, mosó áruk, selymek, vásznak, ágyterítők, függönyök, füzök, szallagok, csipkék stb.

becsáron alól

kiárusítjuk.

Donogán és Somossy

állandó főüzlete Kistemplombazár.

Megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre a legújabb mintájú gyapju Delainek, selyem batistok, ajours fehér és fekete piqék batistok, Cosmanosi kartonok. Harisnyák, keztyük és mindennemű rövidárú nagyválaszték elsőrendű minőségű vászon és asztalneműkben. — Szolid, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában
Vágó Andor féle üzlet, Piacz u. 28.

A husvétüi ünnepekre igen nagy választéku

Czukor, selyem és plüs tojások

a legszebb és legizletesebb kiállításban megérkeztek és kaphatók.

Megtöltéshez ajánlom saját gyártmányu finom czukorkáimat.

Diós- és mákos patkó.

Mindenféle czukorka különlegességek.

Tisztelettel

Riesz Lipót

czukrász.

Szélűző, görcscsillapító

Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

— Egy üveg ára 1 kor. —

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Alapított 1866-ban.

Thieszen H. és fia

tapeta gyári raktára

Darabos-u. 9.

Mű- és szobafestő, fénymázoló, aranyozó és kárpitozó.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat egyszerű és művészi kivitelben.

A legjutányosabb árszámítás mellett a n. é. közönség által ösmert kifogástalan kivitelben.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kén-sav forrása 490 C. 17 millió liter napi mennyiség, a kén-savas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz. Javallva van fürdő alakjában csúszos és kőszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficamodások után, idegzsábkánál [ishiyas] borbajoknál. Női betegségeknek, idült méh- és petefészek-gyulladások, méhhurut, medencze-beli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brigh-kór stb. Ivógyógyászati alakjában pedig idült gyomorbántalmaknál, mács székrekedésnél, vese köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 ujonnan beburorított szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasút-állomás, posta, távirtda, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50.000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket, részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Debreczeni Szőlő és Bor-termelő Szövetkezet.

Simonffy utca 2. szám. Városi bérház.

Borárjegyzék:**I. Palackozott borok:**

1 liter Asztali	52 fillér.
1 liter I. rendű fehér asztali	64 fillér.
1 liter Vörös asztali bor	64 fillér.
1 liter Rizling	72 fillér.
1 liter Pecsénye bor	80 fillér.
1 liter Tramini	120 fillér.
⁶ / ₁₀ -ed liter Chateau Debreczen	100 fillér.
⁶ / ₁₀ ed liter Aszu	200 fillér.

II. Korsós borok:

(11-12 literes kosár üvegekben.)

1 liter Asztali	46 fillér.
1 liter I. rendű fehér asztali	52 fillér.
1 liter Vörös asztali bor	52 fillér.

Palackozott darabonként 16 fillért.

Kosár üvegenként 1 kor. 80 fillért számítunk melyeket ugyanazon árban vissza veszünk.

Hordósborok 50 litertől kezdve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített

mellfűzőt

használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője

Piacz-u. 42. szám
Lamprecht-palotában**Goldstein Karolin.****Konyári Sóstó fürdő**

megnyitlik április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott ízület stb. mindennemü kőszvényes csúszos bántalmakat, bármiféle borbajokat továbbá sápkór, máj lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkifünőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Möricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitünő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasúti állomás: **Hosszupályi**, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirtda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND

a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

Kész ablakok legnagyobb raktára!

BLATTNER GYULA

üveg-, porcellán, tükör- és lámpa raktára

DEBRECZEN, Fótér, 42. szám. Lamprecht-palota.

Nagyraktárt tartok karlsbadi porcellán edényekből u. m. ét-, tea- és kávé servizekből, bor-, viz- és liquör üveg készletekből. Óriási választék diszes asztali- és függő szalon lámpákból, melyet **mélyen leszállított árban** bocsátok eladásra.

Mindennemü diszműáru u. m. vázák, porcellán figurák, khina ezüst tárgyak, gyári áron alul árusítom ki.

Minden vevőm 10 korona bevásárlás után **ingyen kap** bármilyen átadott fénykép után egy életnagyságu olaj festmény utánzatú képet, csupán a diszes papirkeretért kell 3 koronát fizetni.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.**Tulfizetés kivan zárva.**Tisztelettel **BLATTNER GYULA**

DEBRECZEN, Fótér 42. szám. Lamprecht-palota.

Keperetek a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus-teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

Alapított 1901. évben.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vasúti betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Eladó házak. Debreczenben, Széchényi utca 50. sz. ház és Arany-János-utca 59. sz. ház, mely két ház véggel összenyulik, együtt 60,000 kor. azaz hatvanezer koronáért, esetleg külön külön 32.000 illetve 28.000 koronáért a betáblázott 20.000 korona törlesztéses kölcsöntartozásnak egészben vagy részbeni átvétele mellett a legkedvezőbb részletfizetésre is eladó, esetleg kisebb értékű ház vagy más ingatlanért reáfizetés mellett elcserélhető. Megjegyzetjük, hogy a két háznak évi bérjövödelme 5000 koronára tehető. Értekezhetni a tulajdonossal bent a házbao.

Megérkeztek a legdivatosabb Blousok, alsó szoknyák, kötények, övök, nap és esernyők Márton Gyula divat legnagyobb választék Gyerek R-form kötényekben.

Épület üvegezéseket, új ablakok és képkeretek készítését legjutányosabban vállalja Blattner József üveg és képkeret üzlete Csapó u. 1. sz.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolesőbban csakis Kurián Gyula órák és ékszerezésnél Debreczen, Piacz-utca 42.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolesőbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Pinczér tanonc jó házból felvétetik a Dreher söresarnokba Piacz-utca 45.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Compfele, Stiria egyedül csakis Keszler A, nálánál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Csizi és Parádi kénes természetes ásványvizek kaphatók Félégyházi János fűszer-, csemege- és ásványvíz üzletében Piacz és Miklós-utca sarok.

Üzleti állványok, pultok, erős műhely asztalok, egy acetylen gázfejlesztő 6 lángra és nagy lendítő kerék olcsón eladó Komárominál Piacz 77.

Szép tisztított mazsola 36, 1 ko nagyszemű szilva 12, 1 ko vékony haju dió 20, friss darált mák a legolesőbban kapható Glück Izidor fűszer üzletében Péterfia-u.

Egy 600-1200 holdas birtokot veszek. Czim a kiadóban.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó Széchényi utca 27.

Nádszék fonások a legolesőbban készíttetnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

A húsvéti ünnepekre

a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom saját termésű **הספד של פסח** Rizling és Ezerjó boraimat. Literje 60 fillér. Egész húsvét alatt **zónareggeli.**

Rosenberg Adolf

Frohner szálloda.

Austria Magyarország legnagyobb festék-, lakk- és kencze

gyár egyedárusítását elnyerve, azon a kellemes helyzetben vagyok, hogy egy doboz gyorsan száradó szagtalan **Linoleumot** 60 kr. Egy doboz tartós és felülmulhatatlan **Borosnyán** padló lakkot 50 kr-ért adhatok. — Tessék meggyőződni **Hatvan-utca 5. Első szám**u bolthelyiségben.

Neumann Nándor

kizárólagos festék gyári raktárában, **DEBRECZEN Hatvan utca 5. szám.**

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek, Gyapju és borduros Delainek 50 krtól feljebb.

Blouse selymek Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és bélésárak

Szabó Lajos fiai cégénél **DEBRECZEN, Rózsater.**

Kitünő friss spárga

naponként rendelhető Gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „Erzsébet” szőlőtelepi

irodájában

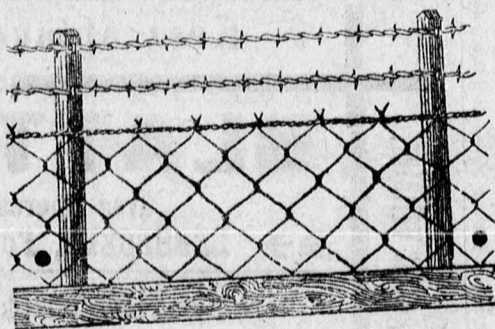
Debreczen, Kossuth-u. 32.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Ezen minta szerint készül kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bémmentve küldök.

Szives pártfogást kérve **NEUBAUER JÁNOS.**

Tökéletes kútszivattyúk,

kerti fecskendők, úthengerek, ülőpadok, asztalok, minden építkezési vasöntvények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzók

minden közvetítés kizárásával költségmentesen, helyben

első kézből, jutányosan

Gőzüzemű berendezés, legjobb munkagépekkel ellátott vas- és rézöntőde, gépmunkáló-, lakatos-, kazán- és kovács

Debreczeni vasöntőde, Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utczában — Sürgöny és levélczim: Vasöntőde, Debreczen.

műhelyeink — egyes osztályainkban és kitünő szakerek által vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:

Eszterga- és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztenek!

Gazdasági- és iparigépek szakszerűen, olcsón javíttatnak!

Gőzhengerfúrások — a gépek leszerelése nélkül — vidéken is teljesíttetnek!

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — helyben állíttatnak elő! Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyettük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutányosabban lesz kiszolgálva — s csak önérdéke ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiektről meggyőződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel